

ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องรายวิชา
ระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

รายวิชา สังคมศึกษาฯ 1 รหัสวิชา ส21101 เวลา 60 ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตน นับถือและศาสนาอื่นมีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตาม หลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุข	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.1/1	K 1. อธิบายความหมายและสาเหตุในการสังคายนา ได้ A 2. บอกข้อมูลเกี่ยวกับพระสงฆ์ผู้เป็นประธาน สถานที่ และผู้อุปถัมภ์ในการสังคายนาได้ K 3. อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ ประเทศไทยในแต่ละยุคได้	1. การทำสังคายนา 2. การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย
	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.1/2	K 1. วิเคราะห์พระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนา ประจำชาติไทยได้ K 2. วิเคราะห์พระพุทธศาสนาว่าเป็นสถาบันหลัก ของสังคมไทยได้ K 3. วิเคราะห์พระพุทธศาสนาว่าเป็นสภาพแวดล้อม ที่กว้างขวาง และครอบคลุมสังคมไทยได้ K 4. วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมของ พระพุทธศาสนาที่มีผลต่อการพัฒนาตนให้มีความ เจริญรุ่งเรืองได้ K 5. วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระ พุทธศาสนาที่มีผลต่อการพัฒนาครอบครัวได้	ความสำคัญของพระพุทธศาสนา ต่อสังคมไทยในฐานะเป็น - ศาสนาประจำชาติ - สถาบันหลักของสังคมไทย - สภาพแวดล้อมที่กว้างขวางและ ครอบคลุมสังคมไทย - การพัฒนาตนและครอบครัว

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.1/3	K 1. อธิบายพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติ เสด็จออกผนวช ตรัสรู้ แสดงปฐมเทศนา ประกาศพระศาสนา จนถึงปรินิพพานได้ K 2. วิเคราะห์พุทธประวัติตอนประสูติ ทอดพระเนตรเห็นเทวทูต 4 ทรงแสวงหาความรู้ และบำเพ็ญทุกรกิริยาได้	สรุปและวิเคราะห์พุทธประวัติ - ประสูติ - เทวทูต 4 - การแสวงหาความรู้ - การบำเพ็ญทุกรกิริยา
	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.1/4	K 1. วิเคราะห์คุณธรรมที่ควรถือเป็นแบบอย่างของพระมหากัสสปะ พระอุบาลี อนาถบิณฑิกะ นางวิสาขา พระเจ้าอโศกมหาราช พระโสณะ และพระอุตตระ แล้วนำไปเป็นแนวการปฏิบัติตนได้ K 2. อธิบายเรื่องราวของอัมพชาดกได้ K 3. วิเคราะห์ข้อคิดเตือนใจที่ได้จากอัมพชาดก และติตติรชาดกได้	1. พุทธสาวก พุทธสาวิกา - พระมหากัสสปะ - พระอุบาลี - อนาถบิณฑิกะ - นางวิสาขา 2. ชาดก - อัมพชาดก - ติตติรชาดก 3. ศาสนิกชนตัวอย่าง - พระเจ้าอโศกมหาราช - พระโสณะและพระอุตตระ
	ตัวชี้วัดปลายทาง ม.1/5	K 1. อธิบายความหมายและคุณของพระรัตนตรัย (พุทธคุณ 9) ได้ A 2. แสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัยได้อย่างเหมาะสม K 3. อธิบายความหมายของชั้น 5 (ธาตุ 4) กรรม อบายมุข 6 สุข 2 คิหิสุข ได้ K 4. วิเคราะห์การกระทำของบุคคลตามหลักกรรม อบายมุข 6 สุข 2 คิหิสุข ได้ P 5. เสนอแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักสุข 2 และคิหิสุข และการหลีกเลี่ยงการทำความชั่ว อบายมุขได้	1. พระรัตนตรัย - พุทธคุณ 9 2. อริยสัจ 4 - ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) : ชั้น 5 : ธาตุ 4 - สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) : หลักกรรม : ความหมายและคุณค่า : อบายมุข 6

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		K 6. อธิบายความหมายและความสำคัญของหลักธรรม ไตรสิกขา ธรรมฐาน 2 ได้ K,A 7. วิเคราะห์ผลการกระทำตามหลักไตรสิกขา ธรรมฐาน และนำไปปฏิบัติได้ K 8. อธิบายความหมายและความสำคัญของหลักธรรม ปธาน 4 และโกศล 3 ได้ K,A 9. วิเคราะห์ผลการกระทำตามหลักปธาน 4 โกศล และนำไปปฏิบัติได้ K 10. อธิบายความหมายของมงคล (การไม่คบคนพาล การคบบัณฑิต การบูชาผู้ควรบูชา) ได้ K 11. วิเคราะห์ผลการกระทำตามหลักมงคล (การไม่คบคนพาล การคบบัณฑิต การบูชาผู้ควรบูชา) ได้ A 12. เสนอแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักมงคล (การไม่คบคนพาล การคบบัณฑิต การบูชาผู้ควรบูชา) และนำไปปฏิบัติได้ K 13. อธิบายความหมายของ ยัม เว เสวติ ตาทิโส ได้ A 14. วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต คบคนเช่นใดย่อมเป็นเช่นนั้น ได้ K 15. อธิบายความหมายของ อุตตนา โจทยตนได้	- นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) : สุข 2 (กายิกเจตสิก) : คิหิสุข - มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) : ไตรสิกขา : ธรรมฐาน 2 : ปธาน 4 : โกศล 3 : มงคล 38 ไม่คบคนพาล คบบัณฑิต บูชาผู้ควรบูชา พุทธศาสนสุภาษิต - ยัม เว เสวติ ตาทิโส : คบคนเช่นใด ย่อมเป็นเช่นนั้น - อุตตนา โจทยตนานํ : จงเตือนตนด้วยตนเอง - นิสมม กรณํ เสยโย : การใคร่ครวญก่อนแล้วจึงทำดีกว่า - ทูราवासํ ฆรา ทุกขา : เหย้าเรือนที่ปกครองไม่ตีม้าทุกขมาให้

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		A 16. วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต จงเตือนตนด้วยตนเองได้ K17. อธิบายความหมายของ นิสมม กรณํ เสโย ได้ A 18. วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต การใคร่ครวญก่อนแล้วจึงทำดีกว่า ได้ K 19. อธิบายความหมายของ ทุรวาสา ฆรา ทุกขา ได้ A 20. วิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต เข้ายาเรือน ที่ปกครองไม่นำทุกข์มาให้ ได้	
	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.1/6	K 1. อธิบายความหมายของวิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออกได้ K,A 2.วิเคราะห์ผลการคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียมและทางออก และนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้	โยนิโสมนสิการ - คิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม - วิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออก
	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.1/7	P 1. สวดมนต์แปล แผ่เมตตา และทำสมาธิตามหลักอานาปานสติได้ K 2. อธิบายความหมาย และประโยชน์ของการทำสมาธิ รวมถึงสามารถนำไปปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอได้	สวดมนต์แปลและแผ่เมตตา - วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจัดการและเจริญปัญญา การฝึกบริหารจัดการและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานเน้นอานาปานสติ - นำวิธีการบริหารจัดการและเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	ตัวชี้วัดปลายทาง ม.1/8	A ปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนา ที่ตนนับถือในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และ การดูแลรักษาสິงแวดล้อมได้	หลักธรรม (ตามสาระการเรียนรู้ข้อ 5)
	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.1/9	K อธิบายความจำเป็นที่เราควรเรียนรู้ศาสนาอื่น ได้	ศาสนิกชนของศาสนาต่างๆ มีการประพฤติ ปฏิบัติตนและวิถีการดำเนินชีวิตแตกต่างกันตาม หลักความเชื่อและคำสอนของศาสนาที่ตนนับ ถือ
	ตัวชี้วัดปลายทาง ม.1/10	K อธิบายวิธีการปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่น ใน สถานการณ์ต่างๆ ได้	การปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนอื่นใน สถานการณ์ต่างๆ
	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.1/11	K 1. วิเคราะห์การกระทำของบุคคล ในท้องถิ่นที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ได้ P 2. เสนอแนวทางการปฏิบัติตน ของตนเองในด้านศาสนสัมพันธ์ได้	ตัวอย่างบุคคลในท้องถิ่นหรือประเทศที่ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ หรือมีผลงานด้านศาสนสัมพันธ์
ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตน เป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษา พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.1/1	K,A อธิบายวิธีการบำเพ็ญประโยชน์และการ บำรุงรักษาวัด และนำไปปฏิบัติได้	การบำเพ็ญประโยชน์ และการบำรุง รักษาวัด
	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.1/2	K อธิบายภาระหน้าที่ของพระภิกษุ ในการสืบทอดพระพุทธศาสนาได้	1. วิถีชีวิตของพระภิกษุ 2. บทบาทของพระภิกษุในการเผยแผ่ พระพุทธศาสนา เช่น การแสดงธรรม ปาฐกถา ธรรม การประพฤติตน ให้เป็นแบบอย่าง 3. การปฏิบัติตนที่เหมาะสม - การเข้าพบพระภิกษุ - การแสดงความเคารพ การประนมมือ การไหว้การกราบการเคารพพระรัตนตรัย - การฟังเจริญพระพุทธมนต์ การฟังสวดพระ อภิธรรม การฟังพระธรรมเทศนา

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	ตัวชี้วัดปลายทาง ม.1/3	A 1. ปฏิบัติตนต่อพระภิกษุได้อย่างเหมาะสม P,A 2. แสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัยได้อย่างถูกต้อง K 3. ปฏิบัติตนในการฟังสวดพระอภิธรรม ฟังพระธรรมเทศนาฟังเจริญพระพุทธมนต์ได้	การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อน ตามหลักพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การจัดโต๊ะหมู่บูชา แบบหมู่ 4 หมู่ 5 หมู่ 9 - การจัดรูปเทียน การจัดเครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา
	ตัวชี้วัดปลายทาง ม.1/4	A ปฏิบัติตนในพิธีกรรมของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง และฟังสวดพระอภิธรรม	คำอาราธนาต่างๆ
	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.1/5	K 1. อธิบายประวัติความเป็นมาของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ K 2. วิเคราะห์ความสำคัญของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้	1. ประวัติและความสำคัญของวันธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันเทโวโรหณะ 2. ระเบียบพิธี พิธีเวียนเทียน การปฏิบัติตนในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวนะ และเทศกาลสำคัญ

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ส3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.1/1	K 1. บอกความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์เบื้องต้นได้ K 2. บอกความหมายของคำว่า ทรัพยากรมีจำกัดกับความต้องการมี ไม่จำกัด ความขาดแคลน การเลือก และ ค่าเสียโอกาส ได้	เศรษฐศาสตร์ มีความสำคัญต่อการ ดำเนินชีวิตของมนุษย์ การศึกษาและ ทำความเข้าใจทรัพยากรที่จำกัดกับความต้องการมีไม่จำกัด ความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาส มีผลต่อการตัดสินใจในการบริโภคได้อย่างเหมาะสม
	ตัวชี้วัดปลายทาง ม.1/2	K 1. อธิบายความหมายและความสำคัญของการบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ K 2. บอกหลักในการบริโภคที่ดี ได้ K 3. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคได้ K,A 4. บอกค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมปัจจุบัน รวมทั้งผลดีและผลเสียต่อพฤติกรรมดังกล่าวได้	1. ความหมายและความสำคัญของของการบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ 2. หลักการในการบริโภคที่ดี 3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภค 4. ค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมปัจจุบัน รวมทั้งผลดีและผลเสียของพฤติกรรมดังกล่าว
	ตัวชี้วัดปลายทาง ม.1/3	K 1. บอกความหมายและความเป็นมาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ K 2. อธิบายความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรวมทั้งโครงการตามพระราชดำริได้	1. ความหมายและความเป็นมาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรวมทั้งโครงการตามพระราชดำริ 3. หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		K 3. อธิบายหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงได้ A 4. สามารถประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตได้ K 5. วิเคราะห์ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทยได้	4. การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต 5. ความสำคัญ คุณค่า และประโยชน์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย
ส3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก	ตัวชี้วัดปลายทาง ม.1/1	K 1. บอกความหมาย ประเภท และความสำคัญของสถาบันการเงิน ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจได้ K 2. อธิบายบทบาท หน้าที่ และความสำคัญของธนาคารกลางได้ P,A 3. ฝึกการหารายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงินได้	1. ความหมาย ประเภท และความสำคัญของสถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ 2. บทบาทหน้าที่ และความสำคัญของธนาคารกลาง 3. การหารายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน
	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.1/2	P,A 1. ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศได้ K 2. บอกปัญหาเศรษฐกิจในชุมชน ประเทศ และเสนอแนะแนวทางแก้ไขได้	1. ตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ 2. ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชน ประเทศ และเสนอแนะแนวทางแก้ไข
	ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.1/3	K 1. อธิบายความหมายและกฎอุปสงค์ อุปทานได้ K,A 2. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์ และอุปทานได้	1. ความหมายและกฎอุปสงค์ อุปทาน 2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	ตัวชี้วัดปลายทาง ม.1/4	K 1. อธิบายความหมายและความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญาได้ K 2. บอกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาพอสังเขป และค่าเสียโอกาสได้ P,A 3. ยกตัวอย่างการละเมิดแห่งทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภทได้	1. ความหมายและความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา 2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาพอสังเขป และค่าเสียโอกาส 3. ตัวอย่างการละเมิดแห่งทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภท